

Työllisyyden edistäminen

Kuntaliiton ja Keski-Pohjanmaan liiton maakuntatilaisuus
Kuntaliiton aluekehittämisklinikka

11.10.2019 Kokkola

Erja Lindberg

22.5.2019

Kunnan elinvoiman tekijöitä

Väestökehitys/
huoltosuhde

Elinkeinorakenne,
kilpailukyky

Valtio/kuntasuhde

- KTO
- valtionosuudet
- verotus
- muut tulot
- menot

Globalisaatio

Talous- ja työllisyyskehitys, kasvupalvelut

Maakunta-/sote
ym.muutokset

Maine / Brändi,
vetovoima

Lainsäädäntö

Investoinnit: takaukset/vakuudet

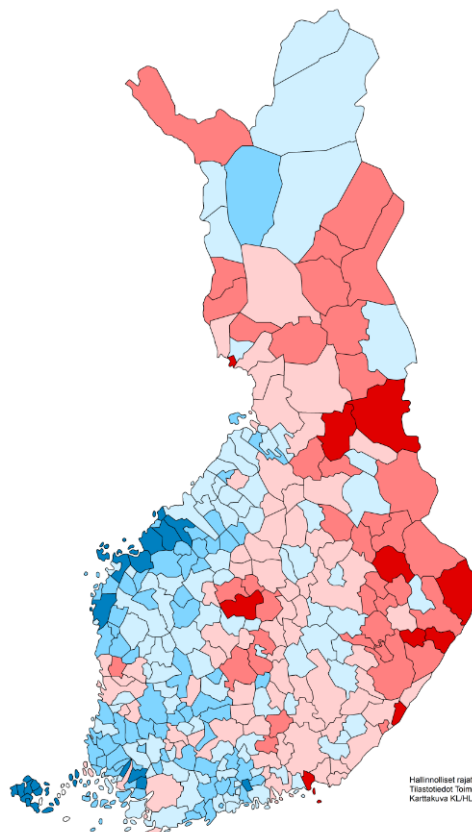
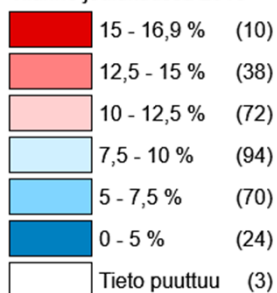

Työttömien työnhakijoiden osuus työvoimasta kunnittain

(ToimialaOnline, tilanne 12/18)

- Koko maan keskiarvo 9,2 %

Työttömien työnhakijoiden osuus (%) työvoimasta
Tilanne joulukuussa 2018

Hallinnolliset rajat © MML 2017
Tilastotiedot ToimialaOnline 2019
Karttakuva KULHL 2019

10 kuntaa, joissa työttömien työnhakijoiden prosenttiosuus työvoimasta on suurin:

Juuka	16,9
Puolanka	16,9
Ilomantsi	16,7
Tohmajärvi	16,7
Rääkkylä	16,3
Saarijärvi	15,3
Kotka	15,2
Suomussalmi	15,2
Kemi	15,1
Rautjärvi	15,0

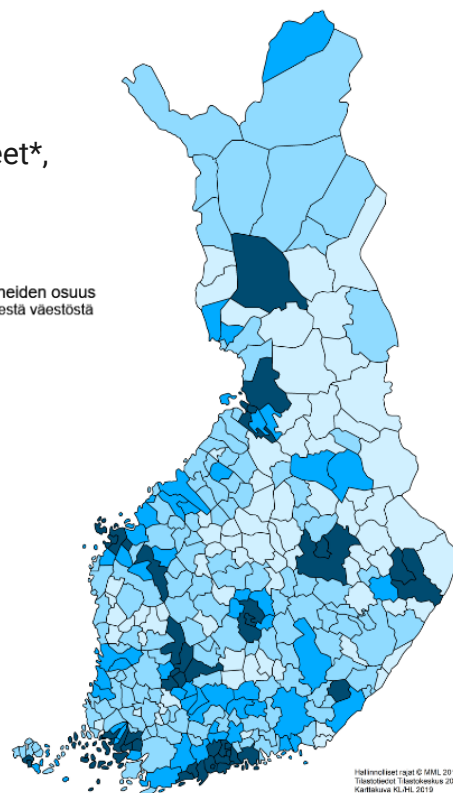
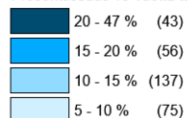
10 kuntaa, joissa työttömien työnhakijoiden prosenttiosuus työvoimasta on pienin
(pl. Ahvenanmaan kunnat):

Pedersöre	2,6
Luoto	2,7
Uusikaarlepyy	3,4
Närpiö	3,6
Pornainen	4,1
Mustasaari	4,4
Paimio	4,4
Kruunupyy	4,6
Rusko	4,7
Vöyri	4,8

Koulutusaste ja ilman perusasteen jälkeistä tutkintoa olevat (Tilastokeskus, tiedot vuodelta 2017)

- Korkeakoulututkinnon suorittaneet*,
koko maan keskiarvo **21,5 %**

Korkeakoulututkinnon suorittaneiden osuus
Prosenttiosuus 15-vuotta täyttäneestä väestöstä

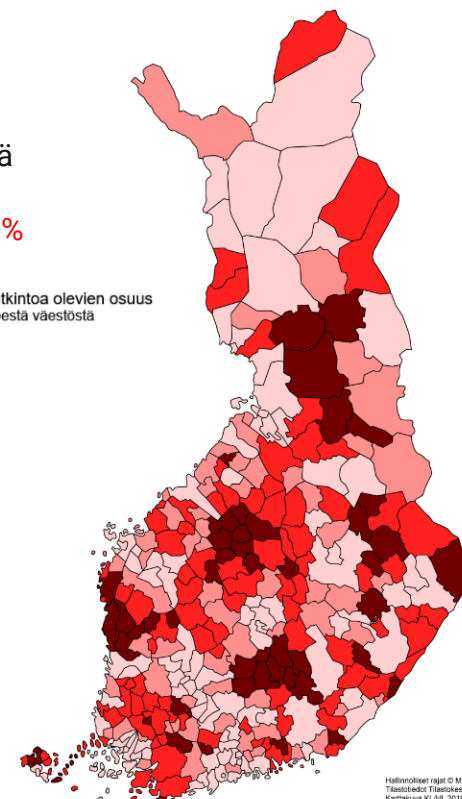
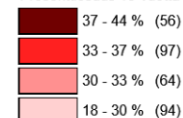

*Korkeakoulututkinnon suorittaneissa ovat mukana alemman ja ylemmän korkeakouluasteen sekä tutkijakoulutusasteen tutkinnon suorittaneet

Hallinnolliset rajat © MML 2017
Tilastokeskus Tilastokeskus 2019
Karttakuva KLJH, 2019

- Ilman perusasteen jälkeistä tutkintoa olevat,
koko maan keskiarvo **27,9 %**

Ilman perusasteen jälkeistä tutkintoa olevien osuus
Prosenttiosuus 15-vuotta täyttäneestä väestöstä

Hallinnolliset rajat © MML 2017
Tilastokeskus Tilastokeskus 2019
Karttakuva KLJH, 2019

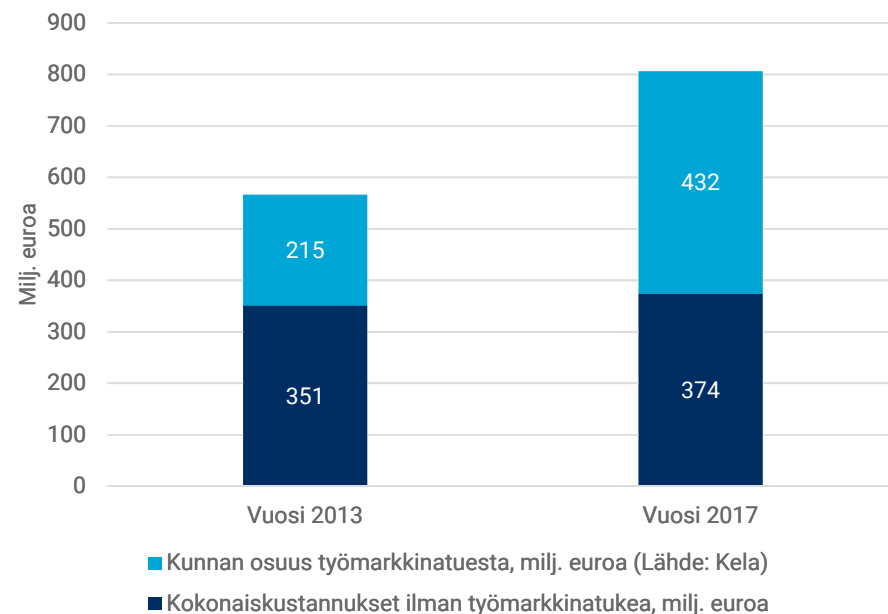
Työllisyys on yksi elinvoiman tärkeimmistä tekijöistä

- Kunnilla on merkittävä rooli työllisyys- ja yrityspalvelujen kehittämisessä
- Kuntiin on kertynyt osaamista ja niillä on hyvät mahdollisuudet työnhakijoiden palveluprosessien yhteensovittamiseen
- Kuntien työllisyyden edistämiseen liittyviä tämän hetkisiä tehtäviä: työpajatoiminta, etsivä nuorisotyö, kuntouttava työtoiminta, maahanmuuttajien kotokoulutus, velvoitetyöllistäminen, TYP-toiminta, työhönvalmennus, työnvälitys, tukityöllistäminen, työllistämishankkeet, tuki työllistämistä tukeville järjestöille, työharjoittelu jne...
- Lakisääteisten työllisyyttä edistävien palveluiden tarjonta on ollut riittämätöntä ja kuntien tarjoamat palvelut ovat täydentäneet monilta osin lakisääteisten palvelujen kattavuutta
- Vaikka isolla joukolla pitkään työmarkkinoilta poissa olleista työnhakijoista on tarvetta sote-palveluihin, niin vielä suuremmalla osalla on tarvetta osaamisen päivittämiseen ja vahvistamiseen
- Kuntien panostukset työllisyyden hoitoon ovat noin miljardi euroa

Kuntien työllisyydenhoidon kokonaiskustannukset

- Laskennallinen arvio (n=63)
kokonaiskustannuksista **n. 806 milj. euroa**
 - Sis. kuntien osuus työmarkkinatuesta, 432 milj. euroa v. 2017
- Vertaus v. 2013: muutos noin +240 milj. euroa, selittyy valtaosin kuntien osuudella työmarkkinatuesta
- Arvio kokonaiskustannusten muutosprosentista vuosina 2017-2018 (n=56)
 - kuntien keskiarvo +7,1 %, mediaani +3,9 %

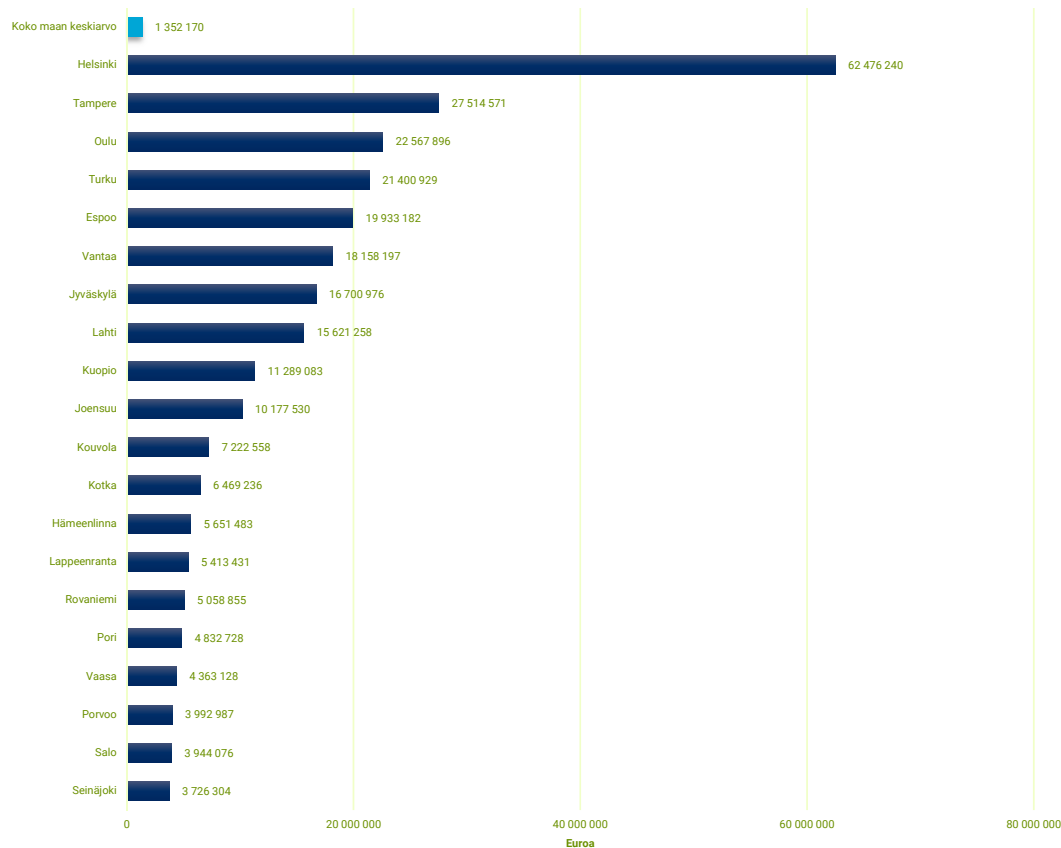
Arvio työllisyydenhoidon
kokonaiskustannuksista vuosina 2013 ja
2017

Kunnan osarahoittama työmarkkinatuki

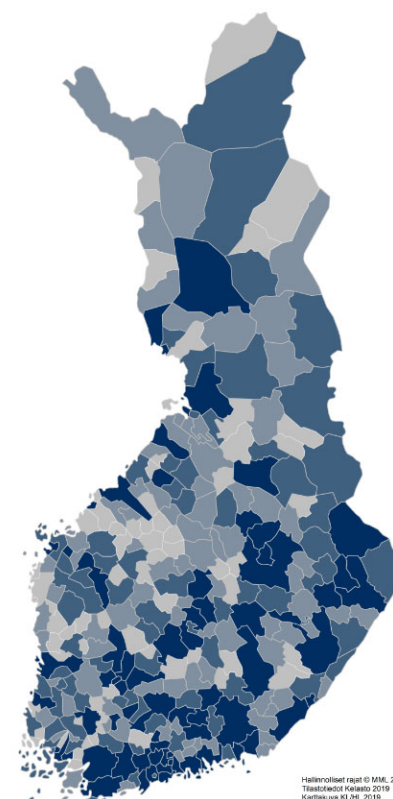
Kunnan maksama osuus vuonna 2018 (lähde: Kelasto)

20 eniten tukea maksanutta kuntaa vuonna 2018

Koko maa	v. 2018	v. 2017
Tuen määrä (€)	398 890 222	431 790 849

Kunnan osarahoittama työmarkkinatuki
Kunnan maksama osuus vuonna 2018

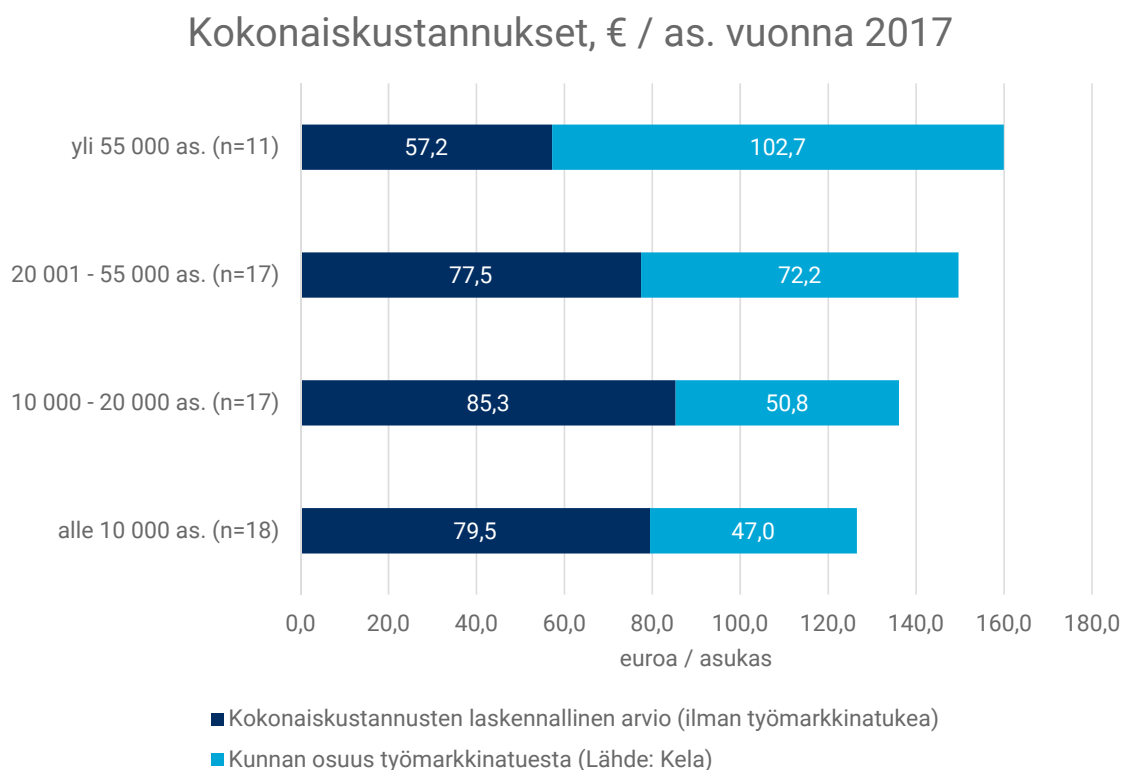

Hallinnolliset rajat © MML, 2017
Tasotiedot Kelasto 2019
Karttakuva KULH, 2019

11.10.2019

Kuntien työllisyydenhoidon kokonaiskustannukset

- Kustannukset asukasta kohden suurimmat yli 55 000 as. kaupungeissa
 - Selittyy kuntien osuudella työmarkkinatukimaksuista

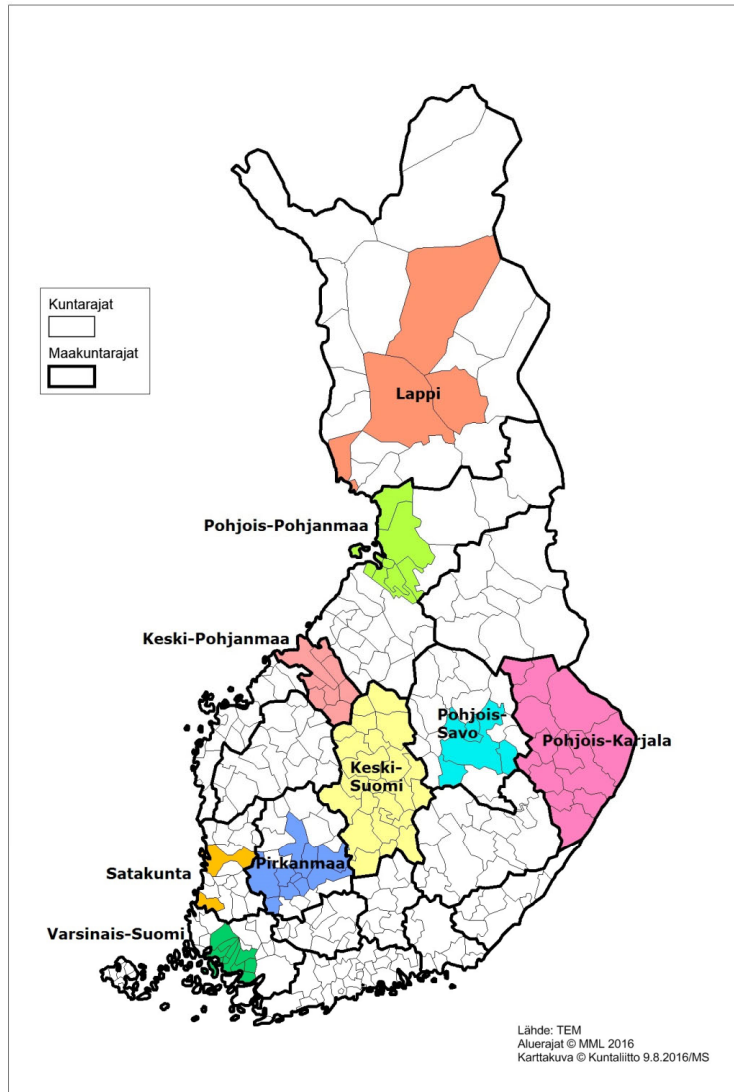

Kuntaliiton ajatuksia monialaisesta TYP-toiminnasta

- TYP -lakia ei jatkossakaan tule kumota
- Olemassa olevien ja toimivien verkostojen kehittämistä tulee jatkaa
- Pelkän "hyvän tahdon" ja yksittäisten työntekijöiden innostuksen varaan ei asioita voi jättää ➡ pitää olla sopimus monialaisen yhteispalvelun sisällöstä, resursseista ja organisoinnista
- Jollakin taholla pitää olla vastuu kokonaisuudesta ja **kaikilla tahoilla** velvollisuus osallistua
- Meillä ei ole varaa hukata vuosien aikana hiottuja yhteistyömalleja ja erityistä asiantuntemusta pitkäaikaistyöttömien työllisyyspalveluissa

Kuntien työllisyyskokeilut

- Työllisyyden kuntakokeilu (8/2012 – 12/2015)
 - 61 kuntaa
- Alueelliset työvoima- ja yrityspalvelukokeilut (8/2017 – 12/2018)
 - 3 oli maakunnallista ja 5 kahden tai useamman kunnan alueella toteutettavaa kokeilua
- Työllisyyden kuntakokeilut (kevät 2020 – 12/2022)
 - haku käynnissä

Maakunnalliset kokeilut (3 kokeilua):

- Keski-Pohjanmaa
- Keski-Suomi
- Pohjois-Karjala

Kuntapohjaiset kokeilut (6 kokeilua):

Satakunta:

- Pori, Rauma

Pohjois-Savo:

- Kuopio, Siilinjärvi, Suonenjoki, Tuusniemi

Pohjois-Pohjanmaa:

- Oulun kaupunkiseutu (Oulu, Hailuoto, Ii, Kempele, Liminka, Lumijoki, Muhos, Tyrnävä)

Lappi:

- Rovaniemi, Kemi, Kemijärvi, Sodankylä, Tornio

Pirkanmaa:

- Tampereen kaupunkiseutu (Tampere, Kangasala, Lempäälä, Nokia, Orivesi, Pirkkala, Vesilahti, Ylöjärvi)
- Sastamala, Punkalaidun

Varsinais-Suomi:

- Turun seutu (Turku, Kaarina, Lieto, Masku, Mynämäki, Naantali, Nousiainen, Paimio, Raisio, Rusko, Sauvo)

Lähde: TEM 23.6.2016

Alueellisissa työvoima- ja yrityspalvelukokeiluissa siirryttiin työkyvyttömyyden tarkastelusta työkykyisyyden vahvistamiseen (8/2016 – 12/2018)

- Alueellisten työllisyyskokeilujen vaikutukset työllisyyden, toimintakyvyn ja osallisuuden sekä seudullisten työllisyysvoimavarojen yhteistyön edistämiseen eli ns. laajemman ekosysteemin rakentamiseen olivat positiivisia.
- Kokeilussa oli tärkeää uudenlainen yhteistyö oppilaitosten kanssa työelämään kytkeytymiseksi, kysyntälähtöisyyden lisääminen sekä koulutuksen keskeyttämisen ehkäiseminen.
- Suurimmassa kokeilussa Pirkanmaalla pystyttiin turvaamaan kaikille työnhakijoille henkilökohtainen palvelu.
- Pirkanmaan aktivointitoimenpiteet olivat mittavia. Esimerkiksi Tampereen aktivointiaste oli viime marraskuussa 13,3 % korkeampi kuin koskaan tilastoituna aikana.
- 6,8 miljoonan euron säästöt työmarkkinatuessa kanavoitiin työnhakijoita tukevaan henkilökohtaiseen ohjaukseen ja palveluihin.
- Passiivinen tuki onnistuttiin muuttamaan aktiiviseksi ja samanaikaisesti parannettiin haastavamman asiakasryhmän tilannetta.

Tuore budjettiriihen pöytäkirjamerkintä työllisyyskokeiluista

”Hallitus käynnistää työllisyyspalvelujen alueelliset kuntakokeilut. Hankkeilla lisätään palvelujen asiakaslähtöisyyttä ja tavoitellaan hallinnonalat ylittäviä ratkaisuja. Kokeilujen tavoitteena on parantaa erityisesti pidempään työttömänä olleiden ja heikossa työmarkkina-asemassa olevien pääsyä työmarkkinoille. Kokeilujen vaikuttavuutta seurataan tutkimusperusteisesti. Hankkeen työllisyysvaikutukset syntyvät valtion ja kuntien resurssien yhdistämisen sekä palvelujen ja toimintamallien kehittämisen tuloksena.

Hallitus linjaa työvoimapolitiikan palvelurakenteesta hallituskauden aikana.”

Toimeenpanon vaiheistus

Hallitusohjelma

Kuntien roolia työllisyyspalveluiden järjestäjänä vahvistetaan. Työllisyyspalveluiden järjestäminen ja toteuttaminen voidaan sopimuksella antaa yhden tai useamman kunnan tehtäväksi kuntien kanssa tehtyjen sopimusten pohjalta. Toimeenpanon tueksi säädetään tarvittaessa erillislainsäädäntö.

Vaiheistettu toimeenpano

I Vaihe: sopimukselliset yhteistyömallit kuntien kanssa – kumppanuuspilottien hyödyntäminen. Osa on jo käynnissä ja osa käynnistyy syksyllä 2019.

II Vaihe: Työllisyyden kuntakokeilut. Jatketaan ja laajennetaan v. 2018 lopussa päättyneiden alueellisten työllisyyskokeilujen toimintamallia. Kokeilut käynnistyvät keväällä 2020.

III Vaihe: Räätelöityjen ja kohdennettujen kaupunkien kasvu- ja työllisyysohjelmien valmistelu. Ohjelmat käynnistyvät keväällä 2021.

Hankehaku

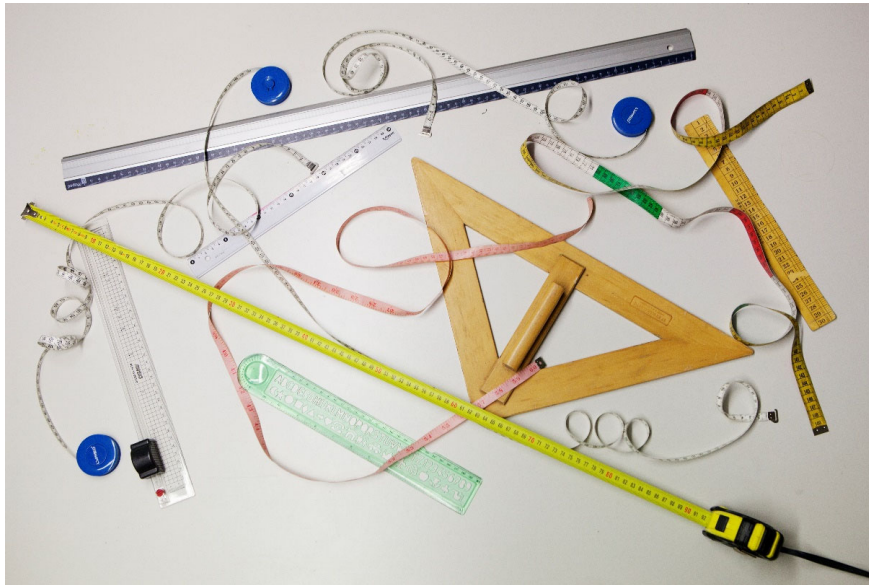
- Tavoitteena on nykyistä tehokkaammin edistää työttömien työnhakijoiden työllistymistä, koulutukseen ohjautumista ja tuoda uusia ratkaisuja osaavan työvoiman saatavuuteen.
- Hakuaika: 8.10. – 19.11.2019
- Lisäinfoa työllisyysklinikoilla:
16.10. klo 12-16, Kuntatalo
13.11. klo 12-16, Tampere

Hakeutuminen työllisyyden kuntakokeiluihin

- Hakuaika päättyy **19.11.2019**.
- Kokeilut käynnistyvät keväällä 2020 ja niiden kesto on noin 2,5 vuotta.
- Kokeiluihin ohjataan kokeilualueilla ne työttömät ja työvoimapalveluissa olevat työnhakijat, jotka eivät ole oikeutettuja ansiopäivärahaan. Lisäksi kohderyhmään kuuluvat kaikki alle 30-vuotiaat työnhakijat ja kaikki maahanmuuttajat, jotka ovat joko työttömänä tai työvoimapalveluissa kokeilualueiden TE-toimistoissa.
- Kokeilussa kunta vastaa asiakkaaksi ohjatun työnhakijan palveluprosessista.
- Kokeiluissa kehitetään työnhakijoille tarjottavia työllistymistä tukevia palveluja ja palvelumalleja, joiden avulla voidaan nykyistä paremmin tunnistaa ja ratkaista asiakkaiden yksilölliset palvelutarpeet, työllistymisen esteet sekä osaamisen kehittämistarpeet. Kokeiluissa tehostetaan palveluohjausta ja palveluihin pääsyä (mukaan lukien monialaiset palvelut).

- Valtiolta siirtyy kuntien työnjohdon alle henkilöstöresursseja sekä päätösoikeus työllisyysmäärärahojen käyttöön hankkeiden asiakasvolyymien mukaisesti. TEM valmistelee ja toimittaa kunnille hakuajan puitteissa suuntaa-antavia laskelmia resurssien kohdentumisesta.
- Kuntien odotetaan tuovan omia panoksia palvelutason nostamiseksi ja palveluiden kehittämiseksi. Resursoinnin viitearvona käytetään vuositasolla vähintään 15 %:n tasoa vuoden 2018 työmarkkinatukimenoista käsittäen kokeiluun kohdentuvan henkilötyöpanoksen, kehittämispanoksen sekä muut kuin lakisääteiset palvelut kokeilun asiakkaille.
- Kokeiluun voi hakea ELY-alueella yksittäinen kunta tai useampi kunta yhdessä siten, että kokeiluun mukaan tulevien kuntien asukasmäärä on yhteensä vähintään 30 000 ja niin, että ELY-keskuksen alueella kokeiluihin voisi siirtyä enintään noin 40 % TE-toimiston työnhakija-asiakkaista. Määrät ovat kuitenkin viitteellisiä ja niistä voidaan poiketa erityisen perustelluista syistä.
- Useampien kuntien yhteisessä kokeilussa kunnat sopivat keskinäisestä työnjaosta ja asiakasvastuista. Kuntien edellytetään neuvottelevan kokeilusta alueen ELY-keskuksen ja TE-toimiston kanssa.

Miten arvioidaan ja mitataan...

- vaikuttavuutta?
- palveluiden saatavuutta?
- laatua?
- kustannuksia?
- asiakastyytyväisyyttä?

Kunnilla on edellytykset onnistua

➡ **Kunnat eivät ole ongelma, vaan ratkaisu !**

- Ekosysteemi
- Ilmiöpohjaisuus
- Alusta-ajattelu (liittyy myös soteen)
- Resurssien yhdistäminen
- Nopeus ja joustavuus
- Taloudelliset intressit
- Hallinnonalojen yhteistyön käytännön taso
- Resurssien kokoaminen työllisyysasteen nostamiseksi

Työllisyystiistai -lähetykset vuonna 2019

22.10.

10.12.

Lähetykset alkavat aina klo 10.00.

- Työllisyystiistai on suora lähetys, jota voit katsoa suorana omalta tietokoneelta tai jälkitalenteena. Se on nopea ja kustannustehokas tapa välittää tietoa ja nostaa esiin ajankohtaisia aiheita. Työllisyystiistai kokoaa lähetykseen valtakunnan ykkösketjua keskustelemaan kiinnostavimmista työllisyysteemoista. Ja katsojilla on aina mahdollisuus osallistua lähetyksiin lähettämällä studiovieraille kysymyksiä.

- Linkkipyynnöt lähetyksiin:
marketta.tanskanen@kuntaliitto.fi

TyöllisyysTiistai

Kiitos !

erja.lindberg@kuntaliitto.fi
@ErjaLindberg

kuntaliitto.fi

PL 200, 00101 Helsinki
Kuntatalo, Toinen linja 14
00530 Helsinki

